

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Dato: 20.05.2019

Vår ref.: 19/02448
Deres ref.: 19/753-

Saksbehandler:

Hørings svar fra OsloMet, Fakultet for helsevitenskap - NOU om prioritering i kommunal helse- og omsorgstjeneste

Vi viser til brev av 21. februar 2019 om ovennevnte høring.

En offentlig utredning om prinsipper for prioritering i den kommunale helse- og omsorgstjenesten ønskes velkommen. Likeverdige helse- og omsorgstjenester er en viktig målsetting, samt at ressursene brukes der de har størst nytte og på dem som trenger det mest.

I høringsnotatet er vi bedt om å besvare følgende spørsmål:

1. Om prioriteringskriterier i helse- og omsorgssektoren slik utvalget legger det frem, er et egnet virkemiddel for å sikre likeverdige kommunale helse- og omsorgstjenester.
2. Om de foreslåtte kriteriene og prinsippene for prioritering er egnet for den kommunale helse- og omsorgstjenesten og for offentlig finansierte tannhelsetjenester på hhv. faglig, administrativt og politisk nivå.
3. Om virkemidlene som foreslås i innstillingen er egnet til å støtte opp om prioriteringer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene

Innspill til hvert spørsmål:

1. I utgangspunktet mener vi at kriteriene som er foreslått i utredningen; nytte, ressurs, alvorlighet, samt fysisk, psykisk og sosial mestring er gode kriterier. Det ses på som meget positivt at mestring har kommet inn. Det er imidlertid uklart hvordan kriteriet mestring skal operasjonaliseres, måles og benyttes i praktisk prioriteringsarbeid. Dette må derfor utredes og tydeliggjøres videre.

Postadresse
PB 4. St. Olavs plass, 0130 OSLO

Telefon
67 23 50 00

Fakultet for helsevitenskap, Fakultetsadministrasjonen

Besøksadresse
Pilestredet 46

Hvorvidt kriteriene er egnet til å sikre likeverdige kommunale helse- og sosialtjenester er likevel noe usikkert. Kommunene har ansvar for mange typer tjenester som de må prioritere mellom og kommunenes ulike økonomi vil alltid være en faktor som kan påvirke målet om likeverdige helse- og omsorgstjenester, selv om hver kommune har juridisk bindende prioriteringskriterier å følge. Likeverdige tjenester vil også i stor grad bedømmes ut i fra kvaliteten på tjenesten i det «ytterste ledd»

2. Vi forutsetter at underpunktene under hvert kriterium forstått som prinsipper ikke har en prioritert rekkefølge. Dvs. for eks. at overlevelse alltid skal gå foran funksjonsforbedring. Kommunenes helse- og omsorgstjeneste har i stor grad fokus på å bidra til at befolkningen skal ha gode levekår og evne til å leve et best mulig liv også med kronisk sykdom eller funksjonstap. Det å redusere funksjonstap eller bidra til funksjonsforbedring vil derfor måtte stå sterkt i den kommunale helse- og sosialtjenesten. En utfordring spesielt for nyttekriterier er mangel på forskningsbasert kunnskap som viser hvilke tiltak/satsninger som gir størst nytte. Ettersom mange pasienter/brukere i den kommunale helse- og omsorgstjenesten har sammensatte helseplager og utfordringer kan det være vanskelig å fremskaffe god forskning som underbygger effekt av spesifikke tiltak og intervensjoner. Det bør derfor være viktig å inkludere effektmål som inkluderer mestring. Til tross for denne mangelen på forskningsbasert kunnskap er det likevel viktig å vektlegge kriteriet fra politisk/besluttende hold og for den enkelte helsearbeider. Det bør være et mål å undersøke og dokumentere det man gjør i den kommunale helse- og omsorgstjenesten på systematiske måter og bygge opp mer forskning i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.
3. Virkemidler foreslått for å støtte opp under prioriteringer er et mandat for å prioritere i tråd med kriteriene og at det derfor er nødvendig med en juridisk forankring av kriteriene. Det foreslås videre en gjennomgang av eksisterende regelverk. Dette støttes.

Videre påpeker utvalget at det i liten grad er undersøkt om dagens finansieringsmodeller understøtter riktige prioriteringsmodeller. En slik gjennomgang støttes også. En slik gjennomgang vil også måtte se på andre finansieringsmodeller.

Dersom kriteriene skal forankres juridisk vil det være helt nødvendig at det utarbeides nasjonale prioriteringsveiledere som kan hjelpe beslutningstakere på ulike nivåer som skal tolke kriteriene. Dette støttes. Et nasjonalt kompetansemiljø støttes også. Det vil da blant annet være viktig at dette kompetansemiljøet kan bidra til å identifisere kunnskapshullene i den kommunale helse- og omsorgstjenesten og at det settes av midler til forskning også for den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Det vil derfor være viktig å få forskning inn som en lovbestemt oppgave for den kommunale helse- og omsorgstjenesten, slik det allerede er for spesialisthelsetjenesten. Vi er også opptatt av at slik forskning har en tverrfaglig og bred tilnærming og at nye studier må bygge på en oppsummering av eksisterende forskning og brukernes behov, f.eks. via insentiver til å bruke behovsidentifisert forskning.

Med hilsen

Gro Jamtvedt
dekan

[Click here to enter text.](#)

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ingen håndskrevne signaturer.